

SKOGFRØVERKET

Stiftelsen Det norske Skogfrøverk

RETNINGSLINJER FOR SANKING AV GRANKONGLER

For sanking av grankongler i bestand sesongen 2021/2022

SANKEKVOTER settes i eget skriv. Kvoten kan endres underveis i sesongen avhengig av tilgang på kongler, kvalitet på frø og behov. Sankingen bør lokaliseres til de beste bestandene i de områdene hvor det ønskes frø fra. Konglemengden fra ett sankeområde og høydelaag bør være på minst 100 kg.

VALG AV BESTAND for konglesanking. Det er ønskelig at mest mulig av konglene kommer fra skog som tilfredstiller kvalitetskravene til utvalgte bestand. Det vil si bestand med en kvalitet bedre enn normalt for regionen. Utvalgte bestand registreres på eget skjema. I skogreisningsstrøk skal all sanking foregå i bestand som er utvalgt!

DOKUMENTASJON som a) kongleprøveskjema, b) sankeskjema, c) kongleregning, d) skjema for utvalgt bestand, e) skjema for dokumentasjon av sanking (sertifisering) med kartutsnitt og Skogfrøverkets retningslinjer utgjør dokumentasjon på konglesanking og for sertifisering av frøpartiet.

TILLITSMENN har etter avtale med Skogfrøverket et spesielt ansvar for konglesanking. I Troms og Finnmark har skogbruksansvarlige i kommune og hos Fylkesmannen tillitsmannsoppgaver i henhold til forskrift. Tillitsmannens oppgaver under konglesanking:

- Finne egnede bestand i samarbeid med skogeiere og forfaltning
- Praktisk organisering av konglesanking
- Skaffe arbeidskraft for konglesanking
- Kvalitetsikring og kontroll av konglesanking
- Opplæring og oppfølging av konglesankere
- Påse at alle er gjort kjent med innhold i sikkerhetsinstruks!
- Attestere sankeskjema og sende disse med kongleregning til Skogfrøverket, samt annen dokumentasjon av sanking
- Lokal lagring, merking og forsendelse av konglesekker

ARBEIDSGIVERANSVAR tilligger Skogfrøverket når ikke annet er avtalt. Alle lønnsutbetalinger og godtgjørelser skjer direkte fra Skogfrøverket. Når Skogfrøverket er arbeidsgiver omfattes alle konglesankere av en kollektiv ulykke/yrkesskadeforsikring.

Ansvarlig tillitsmann eller delegert arbeidsleder har ansvar for at alle som arbeider med konglesanking blir kjent med innholdet i sikkerhetsinstruksen!

OPPGJØR skjer på grunnlag av opplysninger i sankeskjema og kongleregning som tillitsmennene fyller ut og sender til Skogfrøverket. Det skilles mellom:

(a) Vanlige sankere (Skogfrøverket står som arbeidsgiver)

(b) Selvstendig næringsdrivende/tjenesteleverandører (Husk organisasjonsnummer)

(c) Foreninger og lag som sanker kongler på dugnad - ikke skattepliktig (Husk organisasjonsnummer)

Når konglesanking skjer gjennom **selvstendig næringsdrivende** eller andre **tjenesteleverandører**, så skjer oppgjør etter de betingelser som er avtalt.

Veiledende **KONGLEPRISER**

(kr pr sekk 50 liter rene kongler inkl. feriepenger) pr. 16.09.2021

Område	Næringsdrivende	Vanlige sankere	Foreninger og lag
Sør-Norge lavereliggende	290-340	240-290	190-240
Sør-Norge høyereliggende	340-390	290-340	240-290
Trøndelag	340-390	290-340	240-290
Nord-Norge	390-440	340-390	290-340

Kongleprisen kan endres med bakgrunn i tilgangen på kongler og behovet for frø. Timepris kan avtales i spesielle tilfeller.

Det gis et driftstillegg på **25% av basispris** til maskinentreprenører eller hoggere som legger spesielt til rette for sanking av kongler. Selvstendig næringsdrivende fakturerer selv med utgangspunkt i kontrollert sankeskjema fra Skogfrøverket.

KJØREGODTGJØRELSE (statens satser) gis for transport av mannskap og kongler med egen bil. (Samkjøring!) Skogfrøverket gir normalt ikke kjøregodtgjørelse når offentlige tjenestemenn fungerer som tillitsmenn i kraft av tjenesten.

ANDRE UTGIFTER til lokale kongletransporter, midlertidig lagring etc. refunderes av Skogfrøverket etter regning. Det forutsettes at utgiftene holdes på et rimelig nivå.

SANKESKJEMA / DRIFTSTILLEGG benyttes for tillitsmennenes innrapportering av persondata og konglemengder mm. som grunnlag for oppgjør til sankerne og for entreprenører og hoggere som har krav på driftstillegg. **Minste oppgjørsenhet er en full sekk kongler pr. sanker.**

KONGLEREGNING fylles ut og sendes til Skogfrøverket for hver enkelt kongleforsendelse. Kongleregningene benyttes bl.a. av Skogfrøverket som grunnlag for å kontrollere at mottatt konglekvantum stemmer med avsendt kvantum.

REKVISITA som konglesekker, merkelapper, veiledninger, kongleregninger og sankeskjemaer rekvireres fra Skogfrøverket etter behov. Overflødige sekker og merkelapper **skal** returneres etter fullført sanking.

KVALITETSKRAV som formidles konglesankere og følges opp underveis av tillitsmenn:

- Skogfrøverket bestemmer når og hvor det kan sankes kongler!
- Det skal bare plukkes friske og rene kongler!
- Det skal ikke plukkes:
 - a. Gamle kongler
 - b. Tilsmussede kongler
 - c. Kongler som har ligget på bakken i lengre tid
 - d. Kongler med lokkrust-/gulrustsopp
 - e. Kongler med tydelig skader etter insekter
- Konglene bør være mest mulig fri for barnåler
- Bar og andre fremmedlegemer skal unngås
- Konglenes lengde bør være minst 8 cm (høgereliggende skog minst 6 cm)

Følgende hensyn skal også tas under sanking:

- Konglene plukkes i spann som tømmes over i konglesekker
- Konglesekker må ikke lagres direkte på bakken!
- Konglesekkene settes luftig på greiner/bar inntil stammen på trær (eventuelt på og under en presenning hvis regn-/snøvær)
- Konglesekkene merkes med sankers navn, proveniens og lokalitet/kommune
- Sjøpøl og ubrukt materiale skal ikke ligge igjen i skogen

Dersom kongler og sekker er gjennomtrukket av vann (regnvær) bør konglene helles over i tørre sekker for lagring eller før lengre transport for å unngå at frøkvaliteten forringes.

NB: Det blir ikke betalt for konglesekker hvor det er mye kongler av dårlig kvalitet eller det er mye rusk og barnåler i sekkene!

LOKALE MOTTAK, OPPBEVARING OG MERKING

- Etter endt arbeidsdag fraktes konglene til et egnet lokalt lager
- Konglene skal lagres tørt, luftig og gjerne kjølig (hvis sekker og kongler er tørt)
- Konglesekkene skal ikke stables tett - alle sekker må ha kontakt med luft
- Fuktige konglesekker legges ekstra luftig!
- NB! En merkelapp skal festes direkte til sekken litt under knyttestedet og en skal legges inne i sekken

FORSENDELSER av kongler skal være ledsaget av kongleregningsskjema. Valg av transportør og tidspunkt for levering av kongler avtales med Skogfrøverket.

SANKING KAN IGANGSETTES når frøet er modent og når fuktigheten i konglene tillater lagring i sekker på et godt ventilert sted uten å ta skade. Skogfrøverket tar beslutning om dette på grunnlag av kongleprøver.

KONGLEPRØVENE må tas fra bestand der det er aktuelt å sanke, eller fra tilsvarende skog nær opp til bestandet. Kongleprøven skal

- hentes fra minst 5 representative trær og inneholde ca 2 kg kongler
- pakkes i tett plastpose og sendes Skogfrøverket som postpakke (ev. ekspress neste dag når det haster)
- ledsages av utfylt kongleprøveskjema
- Husk å send sporingsinformasjon til Skogfrøverket

Analyseresultater fra kongleprøver vil fortløpende bli lagt ut på Skogfrøverkets hjemmeside: www.skogfroverket.no. Analyseresultater formidles på telefon/e-post til innsender

Skogfrøverket 2021 ØME

Skjema som kan lastes ned på Skogfrøverkets hjemmeside www.skogfroverket.no:

- Retningslinjer for sanking av grankongler 2021
- Sankeplan grankongler 2021/22
- Driftstillegg hogstmaskin og hogger
- Følgelapp til kongleprøver
- Registreringsskjema for utvalgte bestand
- Sankeskjema/driftstillegg
- Kongleregning
- Dokumentasjon av sanking (sertifiseringsgrunnlag)
- Sikkerhetsinstruks for konglesankere (for underskrifter)